

مشرط القلم

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارند.

محل اداره :

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوبه
قبول اولنور

درج ابدلته بن آثار اعاده اولنور

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و به اخص کرم سیاسی و کرم اجتماعی و مدنی احوال و مشوریه اسلامیه و به بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلی

سنه لکی التي آیلنی

ممالك عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵	غروش
روسیه	۶۵	۳۵	روبله
سائر ممالك اجنیه	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاسیخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلتیر

عدد : ۱۰۴

۲۶ شعبان ۳۲۸ پنجشنبه ۱۹ اغستوس ۳۲۶

دردنجی جلد

اوروپاده بر دولت اسلامیة نك وبا خصوص دولت عثمانیه نك ترقی و تعالیسی ایستهمینلر چوقدر . مسلمانلر بو کیفیتی هر آن نظر دقدن دور طومعه ملی درلر .

حریت ، مساوات ، اخوت کبی کلهلر صرف لفظی اولمه ملی در . معنالی اولمی در . سایه شرویطیده بونلرک ثمراتی پک اعلا اقتطاف اولنه بیلمک ایچون چالیشمق شرطدر . عوام ناس حریتی دائماً سوء تفسیر ایده کلمشدر . و بویوزدن هر زمان بر چوق غائله ل سرزده ظهور اولمشدر . حریت ، مساوات و اخوتک معنالرینی اهالییه تلقین ایتک و بونلرک وجودیتیه بر ماتی مباحی قیلمق ایچون چالیشمق رجال دولتک وظیفه سی در .

عالم اسلامیت بوفکرده متحد و متفق در که مقام خلافت اسلامییه ایراث خسار ایتک ایستهمین بر قوت و لو که بر مسلمان قوتی اولسون بر کریوه فلاکت مطلقا کر قنار اوله جق در . مشیر حسین قدوای

مطبوعات

نازک بر مساله

رفیق معزز من « طنین » ۷۱۵ نومرولو نسخه سنده جدأ پک « نازک بر مساله » دن بحث ایده رک شویله دیور :

« آلمانیا و آوستریا منافعه خدمت ایتک اوزره شهر مرزده نشر اولونان اوسمانیشر لوید غزته سی انکله ره و روسیه علیهنده حسیات عثمانیه بی تحریک ایده بیله جک حوادثلر ویرمک ، و بعض حوادثلری تفسیر ایتک خصوصنی کندیسنه اوتدن بری بروطفه بیلمشدر . »

بر آزا اشاغیده :

« اوسمانیشر لوید غزته سنک هان هر کونکی نسخه سنده کندی فکر و مسلکی دائره سنده برایکی حوادث بولوندی کبی دونکی نسخه سنده ده ینه بویوله بر فقره کورولور . بوقره هر زمانکی نشریاتک دائره سنی بر بارجه کچرک پک نازک بر مساله یه تماس ایتش اولدی جتهله بونی ایضاح ایده رک بعض مطالعات ده بز علاوه ایتک لزومی حس ایتک . چونکه بویله نازک ایشلرده سوء تفهملری ازاله ایتک اوغراشمقدن ایسه سوء تفهملرک تولدینه میدان ویرمه کی ده فائده لی بولورز . »

اوسمانیشر لوید بونلرده روس افکار عمومیه سنک صوک درجه ده عصبلک اثری کوستردیکنی و فکر اسلامیتک اوپانماسنه تعلق اولان هر شیئک کندیسنی ایچون جالب شبهه تلقی اولوندیغنی سویلکدن صوکره رسمی دیدیکی « روسیا » غزته سنک روسیه بی تهدید ایدن اتحاد اسلام فکری حسیله یانوب یاقلدیغنی خبر ویرییور . بو غزته نك نه یازدیغنی عیناً نقل ایتیه رک کندیسنی ایسته دیکی کبی خلاصه ایدیور . بوقیل خلاصه لرده حقیقت جوق کره غیر اختیاری اوله رق تغیره اوغرار . اونک ایچون قید احتیاط ایله تلقی ایتدیکمز بو خلاصه یه نظراً روسیه ده اوتوز میلیون مسلمان اجنبیلر طرفندن روسیه حکومتی علیهنده تحریک اولونمقدن و روسیه نك شرقنده مسلمانلر آراسنده روسلر علیهنده بر حرکت کوزه چارمقدن ایش . اوسمانیشر لوید دیگر روس غزته لرینک ده ایلری کیتدکلرینی بیان ایله اتحاد اسلام فکری نك روسیه ، انکله ره ، فرانسه دولتلرینک تمامیت ملکیه لرینی تهدید ایتدیکنی سویلککلرینی آکلاتیور . فقط مع التأسف ، بو غزته لرک اسملرینی بیله خبر ویرمدیکی جتهله بالذات تدقیق ایدوب شوافاداتک درجه صحتی حقنده قطعیتله بر فکر پیدا ایتک امکان خارجنده در .

و مشکلات الجا آتیه آرزولرینه واصل اولمغه موفق اوله میورلر .
دوئمای عثمانی قونغر سنده بولندیغ صروده ممالک عثمانیه نك جهات مختلفه سندن مرخص صفتیه کلن ذوات محترمه ایله یکان یکان کوروشدم ، کندولرینک تمامیه مسلمانلرک حب صمیمیلری اولدکلرینی آکلادم .
بو قونغر یه ریاست ایدن ذات علمای بنامدن بر ذات اولدیغنی کبی دوئما جمعیتی رئیس ده جبه کیمش بر شیخ سالدیده ایدی . بنی هند مرخصی صفتیه کال صمیمیت و حرارتله آلقیشلادیلر . بو آلقیشلره مستحق اولمیدیغنی پک اعلا بیلیردم . فقطینه بو آلقیشلرک بنم ذات و شخصه مخصوص و منحصر اولمیدیغنی دوشونه رک مفتخر اولیوردم .
بوندن ماعدا بوراده کی مسلمانلر میاننده دخی محبت و اخوت اسلامیة نك موجود بولندیغنی کورمکله متلذذ اولدم . درسمادنده قونوشدیغ و کورشیدیگم رجال عثمانیه نك کافه سنده عین محبت و اخوت فکرینی حس ایتدم . خلافتی سلطنتدن تفریق ایدرک دولت عثمانیه بی ضعه دوشوره جک قدر کوتاه بین اولدکلرینی پک اعلا آکلادم .
شیخ الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلریله وقوعبولان ملاقاتده مشارالیه ، ذات حضرت خلافتناهی نك عموم اسلاملر و عثمانیلر نزدنده پک محترم و مقدس اوله رق طانلیدیغنی بیان بیوردیلر . عسکرلرک عموم اداره مملکتده نفوذی بویوکر . بو ملاحظه ایله عسا کر عثمانیه باش قوماندانی اولان محمود شوکت پاشا حضرتلریله کوروشدم .
مشارالیه حضرتلرینی فوق العاده مدبر ، کار آشنا و متیقظ بولدم . محمود شوکت پاشانک طمرلرنده اسلام قانی بولندیغنی پک ایی آکلادم . یارنده مدت مدیده امرار حیات ایتش اولان مجلس مبعوثان رئیس احمد رضا بکی ده کوردم . مشارالیه هند مسلمانلری طرفندن بر نظر اشتباهله باقیلیوردی . زیرا کندیلرینک خلافت اسلامیة معارضیندن بولندیغنی شایعه سی دوران ایدیوری . احمد رضا پک افندی ایله وقوعبولان محاورات اثناسنده کندولرینک بویله بر فکر بسله مدکلرینی آکلادم .
بصره والی سابق محمد عارف پک افندی حضرتلرینی مسلمانلره غایت خیر خواه بولدم . محمد عارف بکک فکرینه خادم اوله جق بر مقدار مسلمان ده بولنسه ظن ایدرم عالم اسلامیت باشقه بر شکل و تعالی و ترقی یی اکنتساب ایده جکدر .

بن هند مسلمانلرینه شونی تأمین ایدرمکه مقام خلافت اسلامیة بی ضعه دوشورمک فکری ارکان و رجال دولت عثمانیه دن هیچ برنده یوقدر .
الیوم سرکارده بولنان مدبرین امور ، شوکت وسطوت عثمانیه بی اسکی دورده نه درجه ده ایدی ایسه او درجه یه ایصاله صرف مساعی ایتمکده درلر . بر طاقم عاصیلرک تأدینه مأمور اولان قوماندانک [۱]
شیخ الاسلامک دعاسنه مراجعت ایتدیکنی بونلرده سیاحته چیقان صدراعظمک یرینه شیخ الاسلام افندی حضرتلرینک وکالنه تعیین ایدنکلرینی کوردم و بوندن شونی استدلال ایتدم که ارکان و مأمورین دولت عثمانیه الحاله هذه احکام جلیله دینه مزه فرط حرمت و رعایتله متحلی درلر .

[۱] درزیلری تأدیه مأمور اولان سایی پاشایی قصد ایدیور .

ایدلش هینترلاند اساسنه بالاستاد پروتستو ایلشدی . اوزماندنبری ، بزجه مجهول بر مقاوله طرابلس غربك جنوب حدودنی ، باب عالینك اشتراك و موافقتیه تعیین ایتهمش ایسه ، یکی یازیسز خریطه لریمزك چیزیله سنده ارتكاب خطا اولمش دیمکدر .

اسکی شهرده چیقان ، « اسکی شهر » رفیق محترمزده ، ینه او یکی یازیسز خریطه لرک ، خلافت معظمه اسلامیه جه پک مهم اولان آفریقا قطعه سنی مصور اولاننده دیکر بر خطابولوب چیقاریور و بوبابده شویله یازور : بو خریطه ده آق دکر ساحلنده کی الرفاح موقعندن باشلایان مصر حدودی حجاز شمندوفری خطی بونجه عقبه یی ده ایجه آلارق شاب دکزی ساحلنك حجازولایتنه باغلی قسملری داخلنده هان مدینه منوره قارشینه قدر اوزادیلور . وشو صورتله عموم طورسینا یارم اطه سندن باشقه ، عقبه موقی وعقبه کورفینك ایکی ساحلی و حجاز ولایتك شاب دکزی ساحلندن مهم بر قسمی مصر حدودینه الحاق اولونیور .

کندی مکتبلریزده عثمانی طوپراغی بارجه لرندن سیاستجه فوق العاده مهم بر قسمنك اجنبی به عائد ایمش کی کوسترلسته طبیعی کوکل راضی اولدیفندن حقیقی میداننه قویق ایچون شوایضاحاتی ویرمه یه لزوم کوردم . امید اولونور که معارف نظارتی بوکا لایق اولان اهمیتی ویرده یا آلدانیورسوق بزم فکریمنی ویا خریطه لرینی تصحیح ایلر .

بو یازیسز خریطه لرده ، دیکر خریطه لریمز کی اوروپا دیلارندن و اغلب احتمال فرانسزجه دن ترجمه در . فرانسزلر آفریقایی ، کندی منفعت وارزولرینه کوره چیزلر . لکن ، عجبا ، ترجم بکدر ، بو قدر فاحش خطالری کورمه یه جک قدر غافلیمیدرلر ؟

تورکیه میدان آلیور

بوسرنامه ایله قریملی « ترهان » رفیقمز تورکیه نك صوکه ایکی سنه ده فعالیت و موفقیتنی یازدقدن صوکره بو کونلرده مطبوعات عالمی اشغال ایدن اتفاقلره بحثی انتقال ایتدیره رک شویله دیور :

« فرض ایدم که عثمانی سیاسیلری اوچ دوست دولت طرفنی التزام ایتدیلر . بوندن ایده جکلری استفاده تعیین اولنه میور . اما اوچ دولت اتفاقی التزام ایتدکلری حاله ایسه بشکشلری ، هدیه لری پک اوقدر مستور شیلردن دکلدن ؛ اجنبی امتیازلرینک و پوسسته لرینک لغوی ، یونانیلرک ، بلغارلرک قبارمش یورکلرینک یا تشدیرلمسی ، مصر دن انکلیزلرک چیقارلمسی بوجله دن اوله بیلور . بو حاله شرقده مناسبتی زیاده اولان روسیه نك پولتیقه سی احوالی بودرجه لره وارددر مامقدن عبارت اولاملیدر . ظن ایدرز . بونک ده تملی واساسی بیوک پترو ، بیوک قاترینا پولتیقه لرینک و مسککلرینک زمانی کچدیکنی دروناً ادراک ایتمکدر . »

« بیچاره لر »

زوالی و بیچاره اوصافنك اکثریا مسلمانلره طاقلمده اولدیفنی خاطر لایوب بو بیچاره لرک ده مسلمانلر اولدیفنی ظننه دوشمه یك . آستراخانده چیقان « ایدیل » [تورکجه « وولغا » نهرینه « ایدیل » دیرلر] قرداشمز ، بولطیف صفقی ، روسیه میسیونرلرینه بخش ایدیور . وجه تسمیه یی « کلامق ایچون « بیچاره لر » مقاله سنك بعض اقسامنی اوقویالم : « ۱۹ نجی عصر میلادی نهایتلرنده ، اهالی اسلامیه آراسنده حسن دینی و ملی آرتوب معارف و علوم و فنون عصریه اکتسابنه اجتهاد آرتدی و بو حرکت بزم روسیه مسلمانلری آراسنده ده مشاهده اولته یه باشلادی . بونک اوزرینه روسیه نك متعصب مطبوعاتی ، مسلمانلره نظر عدوتله باقیه باشلادیلر . زیرا اولر اولجه بوتون روسیه مسلمانلرینی خرسیتانلاشدیروب بتیره جکارینه قانع ایدیلر . لکن صوکه زمانلر آلداندقلرینی آجیق آکلادیلر .

روستقویا سنانه (ازنا) غزته سی حلمی باشانك مسلمانلر ایله مسکون روس حوالیسندنه سیاحتی اونوته مایه رق حلمی باشاعلیهنده شتملرده بولونیور . کندیسنك روسیه یه سیاسی برانتریه ایچون کلدیکنی و سیاحت واقعه سی روسیه ایمپراطورلنك تمامیت ملکیه سنه قارشى برتدید اولدیفنی سویلیور و روسیه حکومتنه اهالی مسلمه دن شبهه ایدهرک اولره قارشى بعض تدابیر شدیدة تحفظیه اتخاذنی توصیه ایلورمش . »

عثمانیشر لوئیدک دیدکلری طوغریدر ، بو کونلرده نیم رسمی روس مطبوعاتیه ، محافظه کار جریده لر ، روسیه مسلمانلرینك کنج تورک حکومتی طرفندن تحریک ایدلدیکنی ، بر دوزی یه بازوب طور دیورلر . اوسمانیشر لوئیدک بحث ایتدیکی « روسیا » غزته سی مقاله سنك ترجمه سنی قزانده تورکجه چیقان « یولدر » رفیقمزده کوروب « صراط مستقیم » ک ۱۰۱ نجی نسخه سنه عیناً نقل ایتشدک . روسیا تماماً رسمی دکله ده ، نیم رسمیدن ده زیاده رسمی بر غزته در : بو غزته نك بوتون مصارفی روسیه داخلیه نظارتی ویرر ؛ محررلرندن چوغنی مأمورین حکومتدر .

اوسمانیشر لوئیدک بحث ایتدیکی دیکر غزته لر « روسقیازنامیا » « قولوقل » ، « زیمشچینا » ، « روسکیا زیملیا » و « قزانسکی تلغراف » کی مسلمان و تورک دشمنی جریده لر اولسه کرک . بو غزته لرک همان هر نسخه سنده تورکیه ، اسلام و روسیه مسلمانلری علیه نه بر مقاله بولوق ممکندر .

« نازک مسأله » مقاله سنك ده آشاغیلرنده استانبول مبعوث محترمك مطالعات ذاتیه سی مندرجدر . بز بومطالعانه تماماً اشتراك ایتمه مکله برر ، بوبابده کی فکریمنی شیمدی بیانه لزوم کورمیورز . انحق دارالخلافت ده چیقان تورک — مسلمان مطبوعاتندن اوتوز میلیون اهالی مسلمه یه حاکم بر قومشو دولنك احوال سیاسیه سنه بر آز ده زیاده وقوفی رجایه حقمز وار ، ظننده یز . باخصوص که روسجه بیلمینلره او احوالی تعقیب ایچون تورکجه رسائل و جرائدده کافی مقدارده موجوددر .

یکی یازیسز خریطه لر

اسکی دورده ، استانبول باصمه سی خریطه لرده دولت عثمانیه حدودی دائماً یا ککش چیزیلوردی . چوقدنبری دولت عثمانیه دن بالفعل آیریش قطه لر ، حدود عثمانی داخلنده کوستریلهرک ، خلق تسلی ویا اغفال ایدلمک ایسته نیلردی . مثلاً اوزمانك خریطه لرینه باقیلورسه شاب دکزندن محیط اطلاسی یه قور بوتون شمالی آفریقا عثمانی بویاسیله بویانمشدر . شمدی اوافراطدن ، دیکر بر تفریطه دوشولدیکنی تأسفله کوریورز . معارف نظارتنك یکی باصدیردیفنی یازیسز خریطه لرده ، هنوز دولت عثمانیه نك هیچ بر مقاوله بین الدول ایله تعیین و تحدید ایدیلین طرابلس غرب جنوب حدودی ، دولت عثمانیه زیانسه ، غایت قطعی اوله رق چیزیلشددر . بو کی غیر مقرر حدودلرده ، استعمال اولونان اصولدن انحراف اولونمشدر . فی الواقع فرانسز و انکلیزلر ، ۱۹۰۴ معاهده لرله دولت عثمانیه نك بو حوالیده کی حقوقی تحدید ایتک ایسته شلر ایسه ده ، باب عالی برلین مستملکات قونفره سنده قبول